

आदिवासी विकास विभागांतर्गत असलेल्या कांबळगांव व मुढेगांव तसेच जव्हार, नंदुरबार व घोडेगांव मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहामार्फत शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना द्यावयाच्या नास्ता /भोजन याचा मेन्यु निश्चित करण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा-२०१५/प्र.क्र.१०० (भाग-२)/का.१३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक: २८ फेब्रुवारी, २०२४ .

वाचा :- १) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा-२०१५/प्र.क्र.१००

(भाग-१)/का.१३-अ, दिनांक २९ जुलै, २०१५

२) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय केंद्रीय-२०१८/प्र.क्र.८५/का.१९

दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१८

३) आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा-२०१५/प्र.क्र.१००

(भाग-१)/का.१३-अ, दिनांक ०३ डिसेंबर, २०२१

३) आदिवासी विकास विभाग शासन निर्णय क्र.शाआशा-२०२२/प्र.क्र.७५(भाग-१)/का.१३

दिनांक ४ डिसेंबर, २०२३.

४) आदिवासी विकास विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्रमांक : शाआशा-२०१५/प्र.क्र.१००

(भाग-२)/का.१३, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२३

५) आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्र.शाआशा-२०२३/प्र.क्र.०५/का-६(११)/

दिनांक २५ जानेवारी, २०२४

प्रस्तावना :-

आदिवासी विकास विभागांतर्गत सध्या ४९७ शासकीय आश्रमशाळेतील सुमारे २ लाख विद्यार्थ्यांना शासनामार्फत जेवणाची व्यवस्था करण्यात येते. शासकीय आश्रमशाळेत स्वयंपाकी, कामाठी, यांच्या मदतीने जेवण तयार करण्यात येते. त्यासाठी आवश्यक अन्नधान्य, कडधान्य व इतर किराणा मालाचा शासनाकडून ई-निविदेद्वारे खरेदी करून पुरवठा करण्यात येतो. तसेच तालुकास्तर व ग्रामीण भागातील वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांसाठी भोजन ठेके नेमून ठेकेदारामार्फत भोजन पुरविण्यात येते.

२. शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना पौष्टिक व चांगला नास्ता, दोन वेळचे जेवण तसेच अल्पोपहार पुरविण्यासाठी कांबळगांव, जि. पालघर आणि मुढेगांव जि. नाशिक येथील मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहांचे संचलनासाठी संदर्भ क्र. ३ येथील दिनांक ३ डिसेंबर, २०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मार्गदर्शक तत्वे विहीत केलेली आहेत. तसेच श्री - शक्ती या संस्थेच्या सहकार्याने सुरु करण्यात आलेल्या मध्यवर्ती स्वयंपाकगृह जव्हार, नंदुरबार व घोडेगाव येथील मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहांचे संचलनासाठी संदर्भ क्र.

२ येथील दिनांक १९ ऑक्टोबर, २०१८ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये मार्गदर्शक तत्वे विहीत करण्यात आलेली आहेत. प्रस्तुत शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्टामध्ये शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना द्यावयाचा नास्ता /जेवण याचा तपशिल (Menu) निश्चित केलेला आहे. सदरील मेन्युबाबत काही तांत्रिक अडचणी येत असल्यामुळे तसेच आदिवासी विकास विभागांतर्गत असलेल्या सर्व मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहांतील मेन्युमध्ये एकसमानता राहावी याकरिता नास्ता /जेवण याच्या मेन्युमध्ये सुधारणा करण्याबाबत आयुक्त, आदिवासी विकास, आयुक्तालय, नाशिक यांनी संदर्भ क्र. ५ अन्वये प्रस्ताव सादर केलेला आहे. सदरील प्रस्तावास अनुलक्षून मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहामार्फत शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना द्यावयाचा नास्ता /जेवण याचा मेन्युमध्ये (Menu) सुधारणा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

प्रस्तावनेत नमूद केलेली पार्श्वभूमी विचारात घेता, शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना पौष्टीक व चांगला नास्ता, दोन वेळचे जेवण तसेच अल्पोपहार पुरविण्यासाठी संदर्भ क्र. ४ अन्वये निश्चित केलेल्या मेन्युमध्ये बदल करून त्यानुसार सोबतच्या “ परिशिष्ट- एक” प्रमाणे नास्ता /जेवण यांचा सुधारित मेन्यु (Menu) निश्चित करण्यात येत आहे.

१. सदर शासन निर्णयासोबतच्या “परिशिष्ट- एक” मधील सुधारित मेन्यु, मध्यवर्ती स्वयंपाकगृह कांबळगांव (जि. पालघर), मुंढेगांव (जि. नाशिक) तसेच जव्हार (जि. पालघर), नंदुरबार (जि. नंदुरबार) व घोडेगांव (जि. पुणे) येथील मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहासाठी लागू राहिल.

२. उक्त मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहाच्या संचलनासाठी संदर्भ क्र. २ तसेच संदर्भ क्र. ३ अन्वये विहीत केलेली मार्गदर्शक तत्वे तसेच शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या सूचना व प्रचलित नियम लागू राहतील.

४. सदरचे शासन शुध्दीपत्रक महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक क्र. २०२४०२२८१११४४४५६२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(वि. फ. वसावे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मंत्री आदिवासी विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव.
३. सचिव (आदिवासी विकास विभाग) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई.
४. आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.

५. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, ठाणे, नाशिक, अमरावती, नागपूर.
६. प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, जव्हार, डहाणू, नाशिक, नंदुरबार, घोडेगांव.
७. महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई.
८. महालेखापाल (लेखा परिक्षा),/ (लेखा अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
९. सर्व निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी .
१०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
- ११.उप सचिव (का.१९) , आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२.निवड नस्ती (का-१३), आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

आदिवासी विकास विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा-२०१५/प्र.क्र.१०० (भाग- २)/का.१३,

दिनांक:- २८ फेब्रुवारी, २०२४ सोबतचे

“परिशिष्ट-एक”

मध्यवर्ती स्वयंपाकगृहामार्फत त्या कार्यक्षेत्रातील शासकीय आश्रमशाळा व वसतीगृहातील विद्यार्थ्यांना द्यावयाचा नास्ता/जेवण याचा तपशील (Menu).

पहिला व तीसरा आठवडा

अ.क्र.	दिवस	नास्ता	दुपारचे जेवण	अल्पोपहार	रात्रीचे जेवण
वेळ		७.३०	१२.३०	४.००	७.३०
१	सोमवार	दाल खिचडी, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, तुरडाळ तडका, हंगामी हिरवी पालेभाजी (सुकी), भात, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	एक नग (किमान ५० ग्रॅम) नाचणी लाडु	चपाती, मुगदाळीचे वरण, फुलकोबी-मटार- बटाटा मिक्स व्हेज भाजी, भात सॅलड (गाजर/काकडी/ मुळा) शेंगदाणा / तीळ चटणी
२	मंगळवार	उसळ पोहा, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, आलु मटार, तुरदाळ तडका, जिरा राईस सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	रोस्टेड चणा (किमान ५० ग्रॅम)	चपाती, मिक्स डाळ, लाल भोपळा/हिरवी पालेभाजी (सुकी), भात सॅलड (गाजर/काकडी/ मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
३	बुधवार	मेथी थपला (टोमॅटो सॉस), एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, उडीद डाळ, मटार-पनीर, भात सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	राजगीरा लाडु (किमान ५० ग्रॅम), एक सफरचंद (किमान १५० ग्रॅम)	चपाती, वांगी-बटाटा भाजी, जिरा राईस, फोडणीचे वरण सॅलड (गाजर/ काकडी/ मुळा), शेंगदाणा /तीळ चटणी
४	गुरुवार	शेवया उपमा किंवा गोड शिरा, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, मटकीची उसळ, मिक्स व्हेज, भात सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	तीळाची / शेंगदाणा चिककी (किमान ५० ग्रॅम)	चपाती, शेव भाजी, भात, वरण सॅलड (गाजर /काकडी/ मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
५	शुक्रवार	साबुदाना खिचडी, एक	चपाती, बेसण झुणका, दुधी भोपळा मसाला, व्हेज पुलाव,	कुकीज (किमान ५० ग्रॅम) / शेंगदाणा लाडु	चपाती, मिक्स डाळ, शिमला मिर्ची, भात सॅलड (गाजर/

		केळी, एक उकडलेले अंडे	वरण, कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे		काकडी / मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
६	शनिवार	मिसळ पाव/थेपला/खिचडी एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, राजमा मसाला, पानकोबीची भाजी, ऑनियन राईस सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	बेसन लाडु (किमान १०० ग्रॅम) / व त्रुतुमानानुसार एक फळ (केळी वगळून)	चपाती, फोडणीचे तुरदाळीचे वरण, दुधी भोपळ्याची भाजी, भात सॅलड (गाजर/काकडी / मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
७	रविवार	पावभाजी, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, अखखे मुगाची भाजी, फ्लॉवरची भाजी, भात सॅलड (गाजर/ काकडी/ मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	फरसाण (किमान १०० ग्रॅम)	बटाटा भाजी, चपाती व्हेज बिर्याणी, गाजर हलवा. सॅलड (गाजर/ काकडी/ मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी

दुसरा व चौथा आठवडा

अ.क्र.	दिवस	नास्ता	दुपारचे जेवण	अल्पोपहार	रात्रीचे जेवण
१	सोमवार	मिक्स व्हेज दलिया/ वरई भगर, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, पानकोबीची भाजी, सोयाबीन मसाला, भात व सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	मेथी खाकरा (किमान ५० ग्रॅम),	चपाती, आलु मटार, उडीद दाळ, भात, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
२	मंगळवार	मोड आलेली मटकी उसळ, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, मिक्स डाळ, भरले वांगी भाजी, भात, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्स लोणचे	बेसन लाडु (किमान १०० ग्रॅम)	चपाती, मिक्स व्हेज भाजी, भात, वरण, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
३	बुधवार	रवा उपमा, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, वालाची (सुकवलेले वालबीज) भाजी, भात, पनीर बटर मसाला, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्सलोणचे	सुकी भेळ (किमान १०० ग्रॅम), सफरचंद (किमान १५० ग्रॅम)	चपाती, भरली वांगी, भात, वरण, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
४	गुरुवार	दाल खिचडी एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, राजमा मसाला, लसुनी मेथी भाजी किंवा हंगामी हिरवी पालेभाजी, भात, सॅलड	मसाला खाकरा (किमान ५० ग्रॅम)	चपाती, मुगदाळ तडका भरली भेंडीची भाजी, व्हेज पुलाव, सॅलड

			(गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्सलोनचे		(गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
५	शुक्रवार	कांदे पोहे, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, छोले मसाला, फ्लॉवर-बटाटा भाजी, जिरा राईस, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्सलोनचे	दोन नग कचोरी (Dry) (प्रत्येक नग किमान २० ग्रॅम)	चपाती, मिक्स डाळ, शिमला मिर्ची/वाल पापडी/गवार, भात, वरण, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
६	शनिवार	छोले -पाव, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, काळे चण्याची उसळ, लाल भोपळ्याची भाजी किंवा पालक किंवा उपलब्ध हिरवी भाजी, भात, सॅलड (गाजर/ काकडी/ मुळा) कैरी/मिरची/मिक्सलोनचे	एक नग समोसा (Dry) (किमान २० ग्रॅम) त्रुतुमानानुसार एक फळ (केळी वगळुन)	चपाती, सपक वरण (तुरडाळ, हिरवी मिरची, आले), दुधीचा कोफ्ता, भात, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी
७	रविवार	वरई भगर, एक केळी, एक उकडलेले अंडे	चपाती, (शाकाहारी:- पालक पनीर मसाला, शिरा/खीर/गुलाबजाम यापैकी एक किमान १०० ग्रॅम) चिकन मसाला किमान १०० ग्रॅम चिकन याप्रमाणात), ऑनियन राईस, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा) कैरी/मिरची/मिक्सलोनचे	राजगिरा चिक्की (किमान ५० ग्रॅम)	जिरा राईस, वांगे बटाटा भाजी, सॅलड (गाजर/काकडी/मुळा), शेंगदाणा/तीळ चटणी)

टिप:-

- १.) दुपारचे / रात्रीचे जेवण व अल्पोपहार बनविण्याकरीता Packed शेंगदाणा तेल किंवा सनफलावर तेल वापरणे बंधनकारक राहिल या व्यतीरिक्त कोणत्याही दुसरे तेलाचा वापर करण्यात येऊ नये तसेच रवा लाडु किंवा बेसन लाडु तयार करण्यासाठी शुध्द तुपाचा वापर करावा.
- २.) The raw materials particularly oil, milk, rice, wheat and salt should be fortified as per the Food Safety & Standards (Fortification of Food) Regulation, 2018.

(वि. फ. वसावे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन